

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Гуменецького ліцею
Гуменецької сільської ради
Кам'янець-Подільського району
Хмельницької області
протокол від 31.08.2022 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор
Гуменецького ліцею
Гуменецької сільської ради
Кам'янець-Подільського району
Хмельницької області
Л.О.Пазюк
Наказ від 31.08.2022 № 99



ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Гуменецького ліцею
Гуменецької сільської ради
Кам'янець-Подільського району Хмельницької області
на 2022 - 2023 навчальний рік

Розробники:
Директор Пазюк Л.О.,
заступник директора з НВР Мовько Є.П.

I. ПРИЗНАЧЕННЯ ШКОЛИ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Гуменецький ліцей Гуменецької сільської ради Кам'янець-Подільського району Хмельницької області як опорний заклад, у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами МОН, інших центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 778, Державним стандартом початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21. 02. 2018 р. № 87, Державними стандартами базової та повної загальної середньої освіти, затверджений постановами Кабінету Міністрів України від 23.11. 2011р. № 1392, наказом МОЗ України від 25.09.2020 року №2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти».

Головною метою освітнього закладу є забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти, різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями школи є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності,

відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;

- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;

- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;

- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням школи.

Школа несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;

- дотримання державних стандартів освіти;

- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;

- дотримання фінансової дисципліни.

Освітня програма передбачає:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу (географія, природознавство);

- виховання працьовитості, любові до природи (технології, трудове навчання);

- розвиток в учнів національної самосвідомості (література, історія);

- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства (громадянська освіта);

- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури (зарубіжна література, мистецтво);

- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві (математика, фізика, хімія);

- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави (правознавство, мистецтво);

- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного

освоєння професійних освітніх програм (інформатика);

- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

У відповідності до чинного законодавства Гуменецький ліцей здійснює освітній процес відповідно рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта.

II ступінь – основна (базова) загальна освіта.

III ступінь – середня (повна) загальна освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в школі, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення школи, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;

- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітня програма розроблена на виконання /з урахуванням/:

1. Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту».

2. Постанов Кабінету Міністрів України:

- від 21.02.2018р. №87 «Про затвердження Держ. стандарту початкової освіти» (введено в дію: з 01.09.2018р. – для 1х класів; з 01.09.2019 – для 1-2 класів; з 01.09.2020 - для 1-3 класів з 01.09.2021 – для 1-4-х класів); зі змінами (Постанова КМУ №688 від 24.07.19р., введено в дію з 16.08.19р.)

- від 23.11.2011р. № 1392 «Про затвердження Держ. стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (зазначений Державний стандарт впроваджується в частині базової загальної середньої освіти з 01.09.2013 р., а в частині повної загальної середньої освіти - з 01.09. 2018 р.);

- від 13.09.2017р. № 684 «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей шкільного віку та учнів» (відповідно до території обслуговування, що закріплена за ліцеєм, з 01.06.18)

3. Типової освітньої програми:

- розробленої під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України протокол №2/2-2 від 22.02.2018; наказ МОН за №268 від 21.03.18р.; наказ МОН № 1272 від 08.10.19р. «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів ЗЗСО»; наказ МОН № 1273 від 08.10.19р. «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів ЗЗСО».

- закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (введено в дію з 2018/2019 н.р.);

- закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (введено в дію для 10-х класів – з 01.09.2018 р., для 10-11 класів – з 01.09.2019 р.); наказ МОН № 1493 від 28.11.19р. «Про внесення змін до типової освітньої програми ЗЗСО III ступеня».

- закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 406 (введено в дію з 01.09.18р. – для 11-х класів).

4. Наказів МОН України:

- від 12.06.2018р. за №627 "Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами"

- від 26.07.2018р. за №814 "Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами"

від 25.06.2018р. за №693 "Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами"

- від 08.06.2018р. за №609 "Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти"

- від 24.04.2017р. №635 "Про внесення змін до Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах" (чинний з 04.07.17р.), від 10.02.2021 №160 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України»

*** Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 №872 (зі змінами, внесеними Постановою КМУ від 09.08.2017 №558);

- від 07.12.2018р. за № 1369 «Про затвердження Порядку проведення ДПА»;

- від 22.06.2020р. за №844 «Про внесення змін до Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні»;

- від 01.02.2021р. за №1605 «Про внесення змін до деяких наказів МОН».

- від 01.03.2021р. за №268 «Про внесення змін до Порядку переведення учнів (вихованців) ЗЗСО до наступного класу». (чинний з 27.04.2021)

5. вимог безпеки освітнього процесу:

- Наказ МОН № 1669 від 26.12.2017р. “Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти”

- Наказ МОН № 974 від 15.08.2016р. “Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України”

- Наказ МОН № 1423 від 14.12.2012р. “Про затвердження Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів”
- Наказ МОН № 29.04.2020 №574 “Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM - лабораторій”
- Наказ МОН № 659 від 16.05.2019р. “Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу”
- Наказ МОН № 97 від 31.01.2019р. “Про затвердження примірного тематичного плану та примірної програми навчання з питань ОП та БЖД”
- Постанова МОЗ № 9 від 26.08.2021р. Про затвердження протиепідемічних заходів освіти на період карантину у зв'язку поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)
- Лист МОН № 1/9-436 від 14.08.2020р. Про створення безпечного освітнього середовища в закладах освіти та попередження і протидії булінгу
- Лист МОН від 30.08.2021р. Навчання під час карантину. Урок про 30-річчя незалежності. Реформа шкільного харчування.

До 2021/2022 навчального року:

1. Наказ МОН від 05.05.2021р. за № 498 «Деякі питання проведення у 2022 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти»
2. Наказ від 14.05.2021 №528 «Деякі питання проведення у 2021/2022 навчальному році державної підсумкової атестації осіб, які здобувають загальну середню освіту»
3. Лист МОН 1/9-362 від 16.07.2021р. “Деякі питання організації виховного процесу у 20/21 н.р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок”
3. Лист МОН № 1/9-404 від 09.08.2021р. «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованої МОН для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2021/2022 навчальному році”
4. [Постанова КМУ № 641 від 22.07.2020р.](#) “Про встановлення карантину та ...”
5. [Лист ІМЗО № 22.1/10-1495 від 27.07.2020р.](#) “Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2020/2021 н.р.”
6. [Лист МОН №1/9-406 від 29.07.2020р.](#) “Про підготовку закладів освіти до н.р. ...”
7. [Лист МОН № 1/9-420 від 0.08.2020р.](#) “Щодо організації роботи ЗЗСО у 2020/2021 н.р.”

8. [Лист МОН №1/9-430 від 11.08.2020р.](#) «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у ЗЗСО у 2020/2021 н.р.»

9. [Наказ МОН №21 від 09.01.2020р.](#) *оновлена редакція* “Методичні рекомендації щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів НУШ”

10. [Лист МОН № 1/9-495 від 31.08.2020р.](#) Щодо організації навчання осіб з ООП у ЗЗСО у 20/21н.р.

11. [Лист МОН № 1/9-502 від 02.09.2020р.](#) Методичні рекомендації з організації освітнього процесу у ЗЗСО.

12. [Наказ МОН №1096 від 02.09.2020р.](#) Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів НУШ

Дана Освітня програма створена на 2020-2021 навчальний рік відповідно до статті 33 Закону України «Про освіту», прийнятого 05.09.2017, що набув чинності 28.09.2017, постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», наказів Міністерства освіти і науки України № 1272 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», № 1273 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», наказом № 407 від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня», № 405 від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», № 1493 від 28.11.2019 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» згідно рекомендацій листа Міністерства освіти і науки України №1/9-254 від 20.04.2018 «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів», складається на основі навчальних планів, які подані у таких документах:

- Для учнів 1-2 класів відповідно Типової освітньої програми НУШ розробленої під керівництвом О.Я.Савченко., затвердженої наказом МОН України № 1272 від 08.10.2019р.;
- Для учнів 3 класів відповідно Типової освітньої програми НУШ розробленої під керівництвом О.Я.Савченко., затвердженої наказом МОН України № 1273 від 08.10.2019р.;
- Для учнів 4 класу відповідно додатку №1 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом № 407 від 20.04.2018р.;

- Для учнів 5-го класу відповідно таблиці №8, для учнів 6-А, 6-Б, 7, 8-Б, 9-Б класів відповідно таблиці № 1, для учнів 8-А та 9-Б класів відповідно таблиці 10 наказу МОН України № 405 від 20.04.2018р.;
- Для 10-11 класу відповідно таблиці 2 та 3 до наказу № 1493 від 28.11.2019.

Освітня програма визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів для кожної ступені окремо;
- 2) очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку;
- 3) пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»);
- 4) рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 5) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА І СТУПЕНЯ

1. Пояснювальна записка

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма початкової освіти Гуменецького ліцею та його філії – Великозаліська початкова школа зі структурним дошкільним підрозділом передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма для початкових класів схвалена педагогічною радою школи (протокол від 31.08.2022 року №1) та затверджена директором (наказ від № 109 від 31.08.2022 року).

Освітня програма для початкових класів для 1-2 класів складена на основі Державного стандарту початкової освіти затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688 та Типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22; для 3-4 класів Державного стандарту початкової освіти затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688 та Типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко наказ МОН України від 12.08.2022 року №743-22

Освітня програма початкової освіти розкриває підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Початкова освіта передбачає поділ на 2 цикли: 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку і потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

2. Вимоги до осіб, які розпочинатимуть здобуття початкової освіти

Початкову освіту в першому класі здобуватимуть діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося шість років. Початкову освіту в 2-4 класах здобуватимуть всі діти згідно віку (відповідно до Закону України «Про освіту»). До здобуття другого (основного) циклу початкової школи (3-4 класи) допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту на першому

(адаптаційно-ігровому) циклі у 1–2-х класах. Зберігаючи наступність, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

	1 клас		2 клас		3 клас		4 клас	
	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік
Мовно-літературна галузь	9	315	10	350	10	350	10	350
Математична освітня галузь	4	140	4	140	5	175	5	175
Технологічна Інформативна	1	35	2	70	2	70	2	35
Я досліджую світ (громадянська,	3	105	3	105	3	105	3	140
Мистецька	2	70	2	70	2	70	2	70
Фізкультурна	3	105	3	105	3	105	3	105
Всього інваріант.	22	770	24	840	25	875	25	875
Додаткові години	1	35	1	35	1	35	1	35
Всього	22	770	25	875	26	910	26	910
Всього 1-4	99 годин на тиждень, 3465 год на рік							

На основі освітньої програми Гуменецького ліцею складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу, загальний обсяг навчального навантаження та тривалість освітніх галузей і предметів, детальний розподіл навчального навантаження на тиждень. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети (Додаток 1).

Варіативна складова навчального плану використовуватиметься на розширення мовно-літературної галузі у 1 класі – 1 година, у 2,3,4 – класах та 4 класі філії Гуменецького ліцею – Великозаліська початкова школа зі структурним дошкільним підрозділом – 0,5 годин. Запроваджено факультатив

«Культура добросусідства» у 2 класі – 0,5 годин та продовжено вивчення цього ж факультативу у 3 класі – 0,5 годин. У 4 класі факультативно вивчають «Основи споживчих знань» - 0,5 год.

1 клас та 3 клас Гуменецького ліцею є інклюзивними в яких навчаються діти з особливими освітніми потребами. Відповідно до висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи учням рекомендовані корекційно-розвиткові комплекси (Додаток 2).

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюватиметься не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегруватиметься у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

У 3 класі навчається 27 учнів, поділ класу на групи при вивченні інформатики здійснюється відповідно до Порядку, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (Додаток 2).

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу освіти за 5-денним навчальними тижнем. Вивчення предметів, які мають неповну кількість годин на тиждень (0,5,1,5) буде проводитись протягом одного семестру.

Предмети інваріантної та варіативної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

№	Предмет	Клас	Кількість годин	I семестр	II семестр
1	Літературне читання	2	3,5	4	3
2	Культура добросусідства (інтегрований курс)	2	0,5	1	-
3	Літературне читання	3	3,5	4	3
4	Культура добросусідства (інтегрований курс)	3	0,5	1	-
	Літературне читання	4	3,5	4	3
4	Основи споживчих знань (факультатив)	4	0,5	1	-
5	Українська мова	5	4,5	4	5
6	Історія України	5	1,5	2	1

4.Опис очікуваних результатів навчання за освітньою програмою

Перелік освітніх галузей за змістовими лініями

Освітню програму 1-4 класів укладено за такими освітніми галузями: мовно-літературна (рідномовна і іншомовна),

- математична,
- природнича,

- технологічна,
- інформативна,
- соціальна і здоров'язбережувальна,
- громадянська та історична, мистецька, фізкультурна.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, вчителі 1-4 класів будуть реалізовувати завдання у рамках кожної галузі. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах І циклу реалізовуватимуться паралельно та розкриватимуться через «Пропонований зміст», який окреслює навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Зміст освітньої програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формувати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань,

- умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
 - інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
 - навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
 - громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
 - культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
 - підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та

системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

5. Перелік навчальних програм для 1-4-х класів (НУШ)

	Назва навчальної програми
1	Типова освітня програма для 1-2 класів (автор Савченко О.Я.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272)
2	Типова освітня програма для 3-4 класів (автор Савченко О.Я.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273)
3	Типова освітня програма для 1-4 класів (автор Савченко О.Я.), (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22)

Навчально-методичне забезпечення варіативної складової

№ п/п	Клас	Назва програми, автор	Тип програми (факультативи, курс за вибором, спецкурс)	Реквізити документа про схвалення МОН України
1	2	Культура добросусідства	Інтегрований курс для 1-2 класів	Збірка програм, укладач М.А.Араджионі, 2021р.
1	3	Культура добросусідства	Інтегрований курс для 3-4 класів	Збірка програм, укладач М.А.Араджионі, 2021р.
2	4	Основи споживчих знань	Факультативний курс	Програма курсу для 1-12 класів ЗНЗ. Гільберг Т.В., Довгань А.І. та інші

6. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Важливою складовою формування соціальної і громадянської компетентностей в учнів є ранкові зустрічі, які згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України проводяться на початку кожного

навчального дня впродовж 15–20 хвилин. Час на проведення ранкових зустрічей не облікується в класних журналах, частково компенсує різницю в тривалості навчальних занять (лист Міністерства освіти і науки України №1/9-190 від 2.04.2018 року).

Для досягнення очікуваних результатів навчання використовуватимуться інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

В початковій школі освітній процес може організовуватись дистанційно (навчання з використанням дистанційних технологій). Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Classroom. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Googl Meet.

7. Опис інструментарію оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів молодшого шкільного віку визначені Державним стандартом початкової освіти. Установлення ступеня досягнення учнями 1–2-х класів, обов'язкових результатів навчання 3-4 класів здійснюється відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загально середньої освіти».

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1–2-х класів має формувальний характер, здійснюється вербально та передбачає активне залучення здобувачів освіти до самоконтролю й самооцінювання. Воно має на меті:

- супроводжувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку учнів;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;

- аналізувати хід реалізації освітньої програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб учнів;
- підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих – результатів;
- запобігати побоюванням помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях;
- виховувати ціннісні якості особистості.

У 1-му класі передбачено формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень. Навчальні досягнення учнів 2-4-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Тривалість виконання діагностичної роботи не має перевищувати 35 хвилин (5 хвилин — інструктаж, 30 хвилин — виконання роботи). Діагностувальні роботи, що проводяться з мовно-літературної, математичної та природничої освітніх галузей, учні виконують у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах тощо. Результатом оцінювання діагностувальної роботи є оцінне судження («має значні успіхи» / «демонструє помітний прогрес» / «досягає результату за допомогою вчителя» / «потребує уваги й допомоги»).

Оцінні судження не фіксуються в Класному журналі, але можуть зберігатися в учнівському портфоліо.

В 3-4 класах відповідно рішення педагогічної ради протокол №1 від 31.08.2022 року . Здійснюватиметься рівневе оцінювання, яке фіксуватиметься в класному журналі. Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюватиметься на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти, яка дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання (Додаток 1 до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальносередньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813)

Здобувачі освіти по завершенню навчального року отримують Свідоцтво досягнень 1-2 класу, Свідоцтво досягнень 3-4 класу (Додатки 2,3 до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів

загальної середньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813)

8.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складатиметься з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Додаток 1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
здобувачів освіти 1-2 класів Гуменецького ліцею
на 2022-2023 навчальний рік

(згідно з Державним стандартом початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688 та Типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко наказ МОН України від 12.08.2022р. №743-22)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на рік у 1 класі	Кількість годин на тиждень у 1 класі	Кількість годин на рік у 2 класі	Кількість годин на тиждень у 2 класі	Разом
Інваріантний складник						
Мовно-літературна	Українська мова і читання	245+35*	7+1*			7+1*
	Українська мова			122,5+17,5*	3,5+0,5*	3,5+0,5*
	Літературне читання			122,5	3,5	3,5
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	70	2	105	3	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		105	3	105	3	6
Мистецька	Музичне мистецтво	35	1	35	1	2
	Образотворче мистецтво	35	1	35	1	2
Математика	Математика	140	4	140	4	8
Технологічна	Дизайн і технології	35	1	35	1	2
Інформатична	Інформатика			35	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	105	3	105	3	6
	ВСЬОГО ІНВАРІАНТНОЇ	770+35*	22+1*	840+17,5*	24+0,5*	46+1,5*
Варіативна складова						
Культура добросусідства				17,5	0,5	0,5
Українська мова		35*	1*	17,5*	0,5*	1,5*
	ВСЬОГО ВАРІАТИВНОЇ	35*	1*	17,5+17,5*	0,5+0,5*	0,5+1,5*
	ВСЬОГО	805	23	875	25	48

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
здобувачів освіти 3-4 класів Гуменецького ліцею

на 2022-2023 навчальний рік
(згідно з Державним стандартом початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688 та Типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко наказ МОН України від 12.08.2022р. №743-22)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на рік у 3 класі	Кількість годин на тиждень у 3 класі	Кількість годин на рік у 4 класі	Кількість годин на тиждень у 4 класі	Разом
Інваріантний складник						
Мовно-літературна	Українська мова	122,5+17,5*	3,5+0,5*	122,5+17,5*	3,5+0,5*	7+1*
	Літературне читання	122,5	3,5	122,5	3,5	7
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	105	3	105	3	6
Я досліджую світ (природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		105	3	105	3	6
Мистецька	Музичне мистецтво	35	1	35	1	2
	Образотворче мистецтво	35	1	35	1	2
Математика	Математика	175	5	175	5	10
Технологічна	Дизайн і технології	35	1	35	1	2
Інформатична	Інформатика	35/35	1/1	35/35	1	2/1
Фізкультурна	Фізична культура	105	3	105	3	6
	ВСЬОГО ІНВАРІАНТНО І	875+17,5*	25/1+0,5*	875+17,5*	25+0,5*	51+1*
Варіативна складова						
Основи споживчих знань				17,5	0,5	0,5
Культура добросусідства		17,5	0,5			0,5
Українська мова		17,5*	0,5*	17,5*	0,5*	1*
	ВСЬОГО ВАРІАТИВНОЇ	17,5+17,5*	0,5+0,5*	17,5+17,5*	0,5+0,5*	1+1*
	ВСЬОГО	910	26/1	910	26	53

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
здобувачів освіти Великозаліської початкової школи

філії Гуменецького ліцею
на 2022-2023 навчальний рік (згідно з Державним стандартом початкової освіти,
затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688 та
Типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко наказ МОН
України від 12.08.2022р. №743-22)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на рік у 4 класі	Кількість годин на тиждень у 4 класі
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова	122,5+17,5*	3,5+0,5*
	Літературне читання	122,5	3,5
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	105	3
Я досліджую світ (природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		105	3
Мистецька	Музичне мистецтво	35	1
	Образотворче мистецтво	35	1
Математика	Математика	175	5
Технологічна	Дизайт і технології	35	1
	Інформатика	35	1
Фізкультурна	Фізична культура	105	3
	ВСЬОГО ІНВАРІАНТНОЇ	875+17,5*	25+0,5*
Варіативна складова			
Українська мова		17,5*	0,5*
	ВСЬОГО ВАРІАТИВНОЇ	17,5	0,5
	ВСЬОГО	892,5	25,5

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН**Вишневської Софії Андріївни****на 2022-2023 навчальний рік**

(згідно з Державним стандартом початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688 та Типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко наказ МОН України від 12.08.2022р. №743-22 з корекційно-розвитковим для дітей із затримкою психічного розвитку)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Всього
Інваріантна складова			
Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5
	Літературне читання	3,5	3,5
	Англійська мова	3	3
Математика	Математика	5	5
Я досліджую світ		3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом інваріативна складова		25	25
РАЗОМ			25
Корекційно-розвиткові заняття			
Корекція розвитку		2	2
Ритміка		1	1
Розвиток мовлення		2	2
Додаткові заняття			
Корекція емоційно-вольової сфери		2	2
РАЗОМ		7	7
ВСЬОГО		32	32

- Корекційно-розвиткові заняття оплачуються за цивільно-правовою угодою
- Години корекційно-розвиткових занять не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Черелюка Богдана Сергійовича

на 2022-2023 навчальний рік

(згідно з Державним стандартом початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688 та Типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко наказ МОН України від 12.08.2022р. №743-22 з корекційно-розвитковим для дітей із затримкою психічного розвитку)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Всього
Інваріантна складова			
Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5
	Літературне читання	3,5	3,5
	Англійська мова	3	3
Математика	Математика	5	5
Я досліджую світ		3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом інваріативна складова		25	25
РАЗОМ			25
Корекційно-розвиткові заняття			
Корекція розвитку		2	2
Ритміка		1	1
Розвиток мовлення		2	2
Додаткові заняття			
Корекція емоційно-вольової сфери		2	2
РАЗОМ		7	7
ВСЬОГО		32	32

- Корекційно-розвиткові заняття оплачуються за цивільно-правовою угодою
- Години корекційно-розвиткових занять не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Ковалик Ілони Костянтинівни

на 2022-2023 навчальний рік

(згідно з Державним стандартом початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688 та Типової освітньої програми розробленої під керівництвом О.Я.Савченко наказ МОН України від 12.08.2022р. №743-22 з корекційно-розвитковим для дітей із затримкою психічного розвитку)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Всього
Інваріантна складова			
Мовно-літературна	Українська мова і читання	7	7
	Літературне читання		
	Англійська мова	2	2
Математика	Математика	4	4
Я досліджую світ		3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика		
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3	23
Разом інваріативна складова		22	212
РАЗОМ			212
Корекційно-розвиткові заняття			
Корекція розвитку		1	1
Ритміка		1	1
Розвиток мовлення		2	2
Додаткові заняття			
Корекція емоційно-вольової сфери		1	1
РАЗОМ		5	5
ВСЬОГО		27	27

- Корекційно-розвиткові заняття оплачуються за цивільно-правовою угодою
- Години корекційно-розвиткових занять не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА 5 КЛАСУ НУШ

1. Пояснювальна записка

Освітня програма, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5 класі спрямовується на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

Освітня програма для 5 класу розроблена на основі Державного стандарту базової освіти (2020), Типової освітньої програми (наказ МОН від 19.02.2021, №235) та передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма схвалена педагогічною радою (протокол від 31.08.2022 року №1) та затверджена директором (наказ від 31.08.2022 року №109).

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг річного навчального навантаження для 5 класу

Гуменецького ліцею із навчанням українською мовою **відповідає**

Типовому навчальному плану

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас		
		Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*
Мовно-літературна**	На тиждень	11	10	13
	На рік	385	350	455
Математична	На тиждень	5	4	6
	На рік	175	140	210
Природнича	На тиждень	2	1,5	3
	На рік	70	52,5	105
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1	3
	На рік	52,5	35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2
	На рік	35	35	70
Технологічна	На тиждень	2	1	3
	На рік	70	35	105
Інформатична	На тиждень	1,5	1	2
	На рік	52,5	35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	3
	На рік	70	35	105
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3
	На рік	105	105	105
Усього	На тиждень	29		
	На рік	1015		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових	На тиждень	2		

занять	Нарік	70		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу на групи)	Натиждень	31		
	Нарік	1085		
Гранично допустиме навантаження учнів****	Натиждень			
	Нарік			

На основі освітньої програми для 5 класу Гуменецького ліцею складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу, загальний обсяг навчального навантаження та тривалість освітніх галузей і предметів, детальний розподіл навчального навантаження на тиждень (Додаток 3).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого року адаптаційного циклу базової середньої освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план 5 класу передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту. Кількість годин на вивчення предметів визначена відповідно кількості рекомендованих годин Типовим навчальним планом з українською мовою навчання.

Варіативна складова навчального плану передбачає включення факультативів: «Драматургія і театр» - 1 година та «Steam» - 1 година.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюватиметься не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Здоров'я, безпека та добробут», а інтегруватиметься у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу освіти за 5-денним навчальними тижнем. Вивчення предметів, які мають неповну кількість годин на тиждень (0,5,1,5) буде проводитись протягом одного семестру.

Предмети інваріантної та варіативної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

№	Предмет	Клас	Кількість годин	I семестр	II семестр
1.	Іноземна мова	5	3,5	4	3
2.	Зарубіжна література	5	1,5	1	2
3.	Інформатика	5	1,5	1	2
4.	Культура добросусідства	5	0,5	1	-

Змістове наповнення предметів «Фізична культура», «Технології» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення. Зміст варіативних модулів затверджено педагогічною радою Гуменецького ліцею від 31.08.2022 року протокол №1.

У 5 класі навчається 30 учнів, поділ класу на групи при вивченні української мови, англійської мови, технології та інформатики здійснюється відповідно до Порядку, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (Додаток 2).

5 клас Гуменецького ліцею є інклюзивним в якому навчається дитина з особливими освітніми потребами. Відповідно до висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи учням рекомендовані корекційно-розвиткові комплекси (Додаток 4).

4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна
Громадянська та історична
Інформатична
Мистецька
Математична
Природнича
Технологічна
Соціальна і здоров'язбережувальна
Фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Завдання освітніх ліній у 5 класі реалізуються на основі тематичного планування та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу.

Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження;
 - здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
 - математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі

- математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
 - інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
 - екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
 - інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
 - навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища;
 - громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя; культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
 - підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

5.Перелік модельних навчальних програм для 5класу у 2022/2023 н. р.

Освітня галузь	Предмет	Модельна навчальна програма (5 кл. НУШ) https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-programy/
Мовно-літературна галузь:	українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.).
	українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В. П., Січкач С. І., Шило С. Б.).
	зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).
	іноземна мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
Громадянська та історична галузь	Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я.).

Мистецька галузь	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма “Мистецтво 5-6 класи (інтегрований курс)” для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М.,Просіна О.В.)
---------------------	---	--

Соціальна і здоров'язбережувальна галузь	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.).
	Культура добросусідства	Модельна навчальна програма «Культура добросусідства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.-укл. Араджионі М. А., Козорог О. Г., Лебідь Н. К., Потапова В. І., Унгурян І. К.).
Галузь фізичної культури	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)
Природничі галузь	Інтегрований курс: «Пізнаємо природу»	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберх Т.Г., Колісник Я.Г.).
Математична галузь		Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О.С.)
Інформатична галузь	Інформатика	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.).
Технологічна галузь	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Терещук А. І., Абрамова О. В., Гащак В. М., Павич Н. М.).

Навчально-методичне забезпечення варіативної складової

№ п/п	Клас	Назва програми, автор	Тип програми (факультатив, курс за вибором, спецкурс)	Реквізити документа про схвалення МОН України
1	5	STEM	Міжгалузевий інтегрований курс	Автор Бутурліна О.В. Наказ МОН №795 від 12.07.2021 року
2	5	Драматургія і театр	Міжгалузевий інтегрований курс	Автор Старагіна І.П. Наказ МОН №795 від 12.07.2021 року

6. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується у Гуменецькому ліцеї в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Основними формами організованої освітньої діяльності 5- класників є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірка/ або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. В 5 класі освітній процес може організовуватись дистанційно (навчання з використанням дистанційних технологій), відповідно Положення про дистанційне навчання Гуменецького ліцею використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Classroom. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Googl Meet.

7.Опис інструментів оцінювання навчальних досягнень учнів

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Відповідно рішення педагогічної ради Гуменецького ліцею від 31.08.2022 року №1, в першій чверті (вересень-жовтень 2022-2023 н.р.) триватиме адаптаційний період. Результати навчальних досягнень учня/учениці 5класу з переліку предметів, визначених освітньою програмою Гуменецького ліцею відображатимуться в Свідоцтві досягнень (Додаток 3 до Типової освітньої програми).

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання учнів у вересні-жовтні здійснювати зарівневою шкалою, його результати позначати відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній»(Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці, а у листопаді-грудні I семестру та II семестром оцінювання результатів навчання здійснюватиметься за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12. Заповнення граfi «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року.

Систему оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» здійснювати на

позитивному ставленні до кожного учня, і враховувати не рівень недоліків та прорахунків а рівень особистих досягнень

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.
- інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.
- надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним.
- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія).
- важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.
- корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Поточний контроль проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, поєднання індивідуальних форм із фронтальною роботою класу.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, не

враховуються. Семестрове оцінювання здійснювати за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень.

Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт не проводяться. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Розділ 8.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
здобувачів освіти 5 класу
Гуменецького ліцею на 2022-2023 навчальний рік
(згідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від
19.02.2021р. №235 за додатком №3)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 5 класі	Разом
<i>Інваріантна складова</i>			
Мовно-літературна	Українська мова	4/4	4/4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5/3,5	3,5/3,5
	Зарубіжна література	1,5	1,5
Громадянська та історична	Вступ до історії та громадянської освіти	1	1
	Історія України		
	Всесвітня історія		
	Громадянська освіта		
	Правознавство		
Мистецька	Мистецтво		
	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Математична	Математика	5	5
	Алгебра		
	Геометрія		
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Біологія	-	-
	Географія	-	-
	Фізика	-	-
	Хімія	-	-
Технологічна	Технології	2/2	2/2
Інформатична	Інформатика	1,5/1,5	1,5/1,5
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Культура добросусідства	0,5	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
	РАЗОМ	29/11	29/11
	ВСЬОГО		
<i>Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>			Разом
STEM		1	1
Драматургія і театр		1	1
ВСЬОГО		2	2
РАЗОМ		31/11	42

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Чайковської Софії Юрївни на 2022-2023 навчальний рік
(згідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021р.
№235 за додатком №3 з корекційно-розвитковим складником Типової освітньої програми
спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими
освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 12.06.2018р. №627 за
таблицею №8)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 5 класі	Разом
Інваріантна складова			
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5
	Зарубіжна література	1,5	1,5
Громадянська та історична	Вступ до історії та громадянської освіти	1	1
	Історія України		
Мистецька	Мистецтво		
	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Математична	Математика	5	5
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Біологія	-	-
	Географія	-	-
	Фізика	-	-
	Хімія	-	-
Технологічна	Технології	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Культура добросусідства	0,5	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
	РАЗОМ	29	29
	ВСЬОГО		
Корекційно-розвиткові заняття			
Корекція розвитку		1	1
Лікувальна фізкультура		1	1
Розвиток мовлення		2	2
Додаткові заняття			
Корекція емоційно-вольової сфери		1	1
РАЗОМ		5	5
РАЗОМ		34	34

- Корекційно-розвиткові заняття оплачуються за цивільно-правовою угодою
- Години корекційно-розвиткових занять не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

1. Пояснювальна записка

Метою базової середньої освіти є створення умов для досягнення випускниками базової школи очікуваних результатів: знань, умінь, навичок, компетенцій і компетентностей, визначених особистісними, сімейними, громадськими, державними потребами і можливостями учня середнього шкільного віку, індивідуальними особливостями його розвитку і стану здоров'я, продовження навчання в профільній школі.

Завдання:

- Засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на основі вимог стандартів.
- Якісне засвоєння іноземної мови – англійської.
- Підвищення мотивації навчання школярів через активізацію пізнавальної діяльності, розвиток загальних і індивідуальних здібностей.
- Розвиток в учнів здатності до дослідницької діяльності, самостійного досягнення мети на основі застосування проектної діяльності в рамках предметів навчального плану.
- Формування духовно-розвинутої, творчо обдарованої особистості учня на основі сучасних технологій виховання, інтеграції зусиль школи, сім'ї та громадськості.
- Збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я та безпеки учнів, забезпечення їх емоційного благополуччя через систему роботи по пропаганді здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок, створення комфортного та безпечного освітнього середовища.

МЕРЕЖА КЛАСІВ II СТУПЕНЯ:

Клас	6	7	8-А	8-Б	9
К-ть учнів	30	25	19	18	26

Освітня програма, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 6-9 класах спрямовується на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

– Освітня програма для II ступеня (6-9 кл.) класу розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 №405 та оновленої типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти наказ МОН України №698 від 03.08.2022.

Освітня програма II ступеня Гуменецького ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 (у 5-11 класах).

Освітня програма для II ступеня схвалена педагогічною радою школи (протокол від 31.08.2022 року №1) та затверджена директором (наказ від 31.08.2022 року №).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, спеціальних курсів, курсів за вибором, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках навчальних програм, (Пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України);
- перелік освітніх галузей;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- роботу закладу в умовах карантину, надзвичайної ситуації чи надзвичайного стану;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

2.Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Учні 6 класу продовжуватимуть здобуття Базової середньої освіти здобувається після закінчення 5 класу. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті, що підтверджено відповідним документом.

У разі відсутності результатів річного оцінювання за 5 клас з будь-яких предметів учні повинні пройти відповідне оцінювання до початку 2022-2023 навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Год/нав.рік	1137,5	1225	1172,5	1260
Всього	4795			

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (Додаток 5). Навчальний план 6-9 класів зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальний план Гуменецького ліцею розроблено відповідно Таблиці 1 (6,8 та 9 класи) та Таблиці 8 (7 клас) до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 та оновленої навчальної програми для 6-9-х класів від 03.08.2022 року №698.

Навчальний план дає навчання дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи (6-9 класи) передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову. До інваріантної складової 9 класу до предметів українська мова та алгебра добавлено з варіативної складової по 1 годині на розширення програми.

Варіативна складова навчального плану для 6-9-х класів Гуменецького ліцею визначається відповідно рішення педагогічної ради від 31.08.2022 року протокол №1. Враховано особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

Варіативна складова навчального плану використовується на: запровадження факультативів, курсів за вибором світоглядного спрямування, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь.

Клас	6 клас	7 клас	8-А клас	8-Б клас	9 клас
------	--------	--------	----------	----------	--------

Назва факультативного курсу, курсу за вибором	Орфографічний практикум з української мови (1 год); Фінансово грамотний споживач (1 год); Українознавство (1 год).	Фінансова культура (1 год); Українознавство (1 год)	Курсу за вибором «Креслення в школі» (1 год); Звичаї та обряди українського народу в контексті художньої літератури (1 год)	Курсу за вибором «Креслення в школі» (1 год); Синтаксис простого та ускладненого речення (1 год)	Курсу за вибором «Креслення в школі» (1 год);
---	--	---	---	--	---

Вивчення предметів, які мають неповну кількість годин на тиждень (0,5,1,5) буде проводитись протягом одного семестру, а саме:

Предмети інваріантної та варіативної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

(користуватися при складанні календарно-тематичного планування)

№	Предмет	Клас	Кількість годин	I семестр	II семестр
1	Українська мова	6	3,5	3	4
2	Українська мова	7	4,5	4	5
3	Хімія	7	1,5	1	2
4	Історія України	8-А	1,5	2	1
5	Історія України	8-Б	1,5	2	1
6	Історія України	9	1,5	2	1
7	Географія	9	1,5	1	2

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предметів «Фізична культура», «Технології» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового

забезпечення. Зміст варіативних модулів затверджено педагогічної радою Гуменецького ліцею від 31.08.2022 протокол №1 .

У 6 класі навчається 27 учнів, поділ класу на групи при вивченні а інформатики здійснюється відповідно до Порядку, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (Додаток 5).

6 та 8-Б класи Гуменецького ліцею є інклюзивними в якому навчається дітина з особливими освітніми потребами. Відповідно до висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи учням рекомендовані корекційно-розвиткові комплекси (Додаток 6).

4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Результати навчання зроблять внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та

		зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.

	науках і технологіях	Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну

		ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих

предметів та предметних циклів; вони враховані при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологіч на безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

5. Перелік навчальних програм

№ п/п	Назва навчальної програми
1	Українська мова 5 –9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804);

2	Українська література 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804
3.	Біологія 6-9 класи – Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
4.	Всесвітня історія 5 – 9 класів: «Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи», затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804;
5.	Географія 6-9 класів, навчальна програма, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804 та з використанням методичних рекомендацій, підготовлених МОН України спільно з НАПН України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (лист МОН України 09.08.2017 № 1/9-436).
6.	Зарубіжна література 5 – 9 класах здійснюватиметься за програмою: Світова література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804;
7.	Інформатика 5-7 класи Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 Програма «Інформатика» для 8-9 класи Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 2015 року.
8.	Історія України 5 – 9 класів: «Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи», затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804
9.	Математика 5-9 класи Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
10.	Мистецтво “Мистецтво. 5-9 класи” (авт. Л. Масол та ін.) (оновлена), затвердженою наказом МОН України від 07.06.2017 № 804 “Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів”, яка реалізується за рахунок годин, визначених типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня (наказ МОН від 03.04.2012 № 409, зі змінами, внесеними наказами МОН від 29.05.2014 № 664, від 12.12.2014 № 1465, від 07.08.2015 №855). Вона вміщує три блоки: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» або інтегрований курс «Мистецтво». Цілісна структура програми передбачає наскрізну тематику та логіку побудови змісту за роками навчання від 5 до 9 класу.
11.	Основи здоров'я 5 –9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2012 рік, оновлена 2017 рік працювали: О. І. Шиян, Т. Г. Боса, О. А. Спірке, О. І. Шаповал
12.	Правознавство Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів 2016, Тетяна РЕМЕХ
13.	Природознавство 5 клас Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
14.	Трудове навчання 5 – 9 класи – «Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи» (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
15.	Фізика 7-9 класи– Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи» (програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
16.	Фізична культура. Навчальна програма з фізичної культури для 5–9 класів (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407)

17.	Хімія 7 - 9 класи – Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
18.	Іноземні мови 5-9 класів за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392 та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), яка розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 408;

Навчально-методичне забезпечення варіативної складової

№ п/п	Клас	Назва програми, автор	Тип програми (факультативи, курс за вибором, спецкурс)	Реквізити документа про схвалення МОН України
1	6	Орфографічний практикум з української мови	Факультативний курс	Українська мова 5-9 класи. Програми факультативних курсів для загальноосвітніх навчальних закладів Береш О.І., Гнаткович Т.Д.
2	6	Фінансово-грамотний споживач	Факультативний курс	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів курсу за вибором «Фінансово-грамотний споживач» 6 клас авт. Ткаченко Н.В., Довгань А.І. №14.1/12-Г-328 2015р.
3	6	Українознавство	Факультативний курс	Навчальна програма «Українознавство» для учнів 5-11 класів закладів загальної середньої освіти України. Авт А.Ціпко, Бойко. Лист №1/11-5310 від 10.08.2020. МОН, науково-дослідний інститут українознавства.
4	7	Основи раціонального споживання	Факультативний курс	Основи споживчих знань. Програма курсу для учнів 1-11 класів. Гільберг Т.В., Довгань А.І.
5	7	Українознавство	Факультативний курс	Навчальна програма «Українознавство» для учнів 5-11 класів закладів загальної середньої освіти України. Авт А.Ціпко,

				Бойко.Лист №1/11-5310 від 10.08.2020. МОН, науково-дослідний інститут українознавства.
6	8-А	«Креслення в школі»	Курс за вибором	Навчальна програма «Креслення в школі.» для учнів 10-11(8-9) класів закладів загальної середньої освіти. Схвалено МОН України.
7	8-А	Звичаї та обряди українського народу в контексті художньої літератури	Факультативний курс	Програма курсу за вибором «Звичаї та обряди українського народу в контексті художньої літератури» 8клас.Авт Ткач А.В., Клим Н.М. Лист №2.1/12_Г-70 від 02.11.2015р.
8	8-Б	«Креслення в школі»	Курс за вибором	Навчальна програма «Креслення в школі.» для учнів 10-11(8-9) класів закладів загальної середньої освіти. Схвалено МОН України.
9	8-Б	Синтаксис простого та простого ускладненого речення	Факультативний курс	Укр.мова.5-9 класи.Пронрами факультативних курсів для загальноосвітніх навчальних закладів (класів).Береш О.І., Гнаткович Т.Д.
10	9	«Креслення в школі»	Курс за вибором	Навчальна програма «Креслення в школі.» для учнів 10-11(8-9) класів закладів загальної середньої освіти. Схвалено МОН України.

6. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття.

Актуальними є заняття в малих групах, парах.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Робота закладу в умовах карантину, надзвичайної ситуації чи надзвичайного стану

На випадок карантину, надзвичайної ситуації, воєнного стану чи надзвичайного стану для виконання навчального плану, навчальних програм з предметів можуть застосовуватися такі форми організації освітнього процесу: дистанційне навчання (використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах), змішане навчання, відпрацювання і, як виняток, ущільнення.

Освітній процес може організовуватись з використанням дистанційних технологій, відповідно Положення про дистанційне навчання Гуменецького ліцею. Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Classroom. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Google Meet.

7. Опис інструментів оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи (5-9 класи) здійснюється за 12-бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»).

В 6-9 класах впроваджується формувальне оцінювання.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.).

8. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

1. Кадрове забезпечення освітнього процесу 6-9-их класів:

- у викладанні предметів інваріантної складової навчального плану задіяно 21 педагогічних працівника.

– Освітній процес супроводжує медичний працівник школи – 1 ставка

2. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності:

- забезпечення підручниками – за рахунок бюджету;
- використання методичних посібників, що мають Гриф Міністерства освіти і науки України та рекомендовані для застосування у закладах освіти;
- інтернет-ресурсів, електронних уроків; застосування сучасних освітніх технологій: кейс-уроки, онлайн-опитування та консультації і т.д.

3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

- організація робочих місць здобувачів освіти, що відповідають сучасним вимогам санітарно-гігієнічних норм та безпечного перебування здобувачів освіти у закладі загальної середньої освіти;
- кабінетна система організації навчального процесу;
- використання засобів ІКТ (інтерактивні комплекси, комп'ютерний клас, доступ до мережі Internet);
- постійна робота над комплектуванням кабінетів фізики, хімії, біології, географії відповідно до Типового переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів;
- функціонування та оснащення спортивного залу для проведення уроків фізичної культури та організації позаурочної спортивно-масової роботи з учасниками освітнього процесу.

4. Якість проведення навчальних занять забезпечують висококваліфіковані педагогічні працівники, достатня матеріально-технічна база для організації сучасного освітнього процесу та система контролю якості освітнього процесу у школі (система навчання та курсової перепідготовки педагогічних працівників;

- контроль якості проведення уроків та рівня начальних досягнень здобувачів освіти, ефективність використання навчального обладнання, застосування сучасних методів навчання, ефективність участі вчителів та вихованців у шкільних та позашкільних конкурсах, олімпіадах, заходах;
- прозорість та доступність освітнього процесу.

5. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) забезпечується проведенням контрольних зрізів знань, тестуванням, організація

олімпіад та конкурсів з пропонуванням вирішення завдань, що потребують застосування різноманітних знань, компетентностей та мають практичне значення.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма 6-9-х класів передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Додаток 5

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

здобувачів освіти 6-9-х класів

Гуменецького ліцею на 2022-2023 навчальний рік

(згідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р.

№405 за таблицею №1 (6, 8-А,8-Б, 9 класи), таблицею 8 (7 клас) та оновленої навчальної програми для 6-9 класів від 03.08.2022р. №698

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					Разом
Інваріантна складова		6	7	8-А	8-Б	9	
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5+2*	2	2	2+1*	12+2*
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Іноземна мова (англійська)	3	2+2*	3	3	3	14+2*
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	10
Суспільствознавство	Історія України		1	1,5	1,5	1,5	6,5
	Всесвітня історія		1	1	1	1	5
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1
	Всесвітня історія Історія України. (інтегрований курс)	2					

Естетична культура	Мистецтво		1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво	1	-	-	-	-	1
	Образотворче мистецтво	1	-	-	-	-	1
Математика	Математика	4	-	-	-	-	4
	Алгебра	-	2	2	2	2+1*	8+1*
	Геометрія	-	2	2	2	2	8
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2	2	10
	Географія	2	2	2	2	1,5	9,5
	Фізика	-	2	2	2	3	9
	Хімія	-	1,5	2	2	2	7,5
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1	1	6
	Інформатика	1/1	1	2	2	2	8/1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
	РАЗОМ	29,5/1	33	31,5	31,5	33+2*	160,5/1
	ВСЬОГО						161,5
Варіативна складова		6	7	8-А	8-Б	9	Разом
Факультативи							
Курс за вибором «Креслення в школі»				1	1	1	3
Українська мова						1*	1*
Орфографічний практикум з української мови		1					1
Синтаксис простого та простого ускладненого речення					1		1
Звичаї та обряди українського народу в контексті художньої літератури				1			1
Фінансова культура			1				1
Математика						1*	1*
Фінансово-грамотний споживач		1					1
Українознавство		1	1				2
ВСЬОГО ВАРІАТИВНОЇ		3	2	2	2	1+2*	10+2*
ВСЬОГО		32,5/1	35	33,5	33,5	36	171,5
Обдаровані та здібні				2		2	4
ВСЬОГО ДЛЯ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ							175,5

Додаток 6

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН Слободянюка Ярослава Володимировича на 2022-2023 навчальний рік

(згідно до Типової освітньої програми затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р. №405 за таблицею №1, оновленої навчальної програми для 6-9 класів від 03.08.2022р. №698 з корекційно-розвитковим складником для дітей з інтелектуальним порушенням Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 12.06.2018р. №627 за таблицею №18)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Всього
<i>Інваріантна складова</i>			
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	2	2

	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	-	-
	Хімія	-	-
Суспільствознавство	Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс)	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2
	Інформатика	1	1
Естетична культура	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом інваріативна складова		29,5	29,5
РАЗОМ			29,5
Корекційно-розвиткові заняття			
Корекція розвитку		2	2
Лікувальна фізкультура		2	2
Розвиток мовлення		2	2
Додаткові заняття			
Корекція емоційно-вольової сфери		1	1
РАЗОМ		7	7
ВСЬОГО		36,5	36,5

- Корекційно-розвиткові заняття оплачуються за цивільно-правовою угодою
- Години корекційно-розвиткових занять не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Дивдика Валерія Сергійовича

на 2022-2023 навчальний рік

(згідно до Типової освітньої програми затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р. №405 за таблицею №1, оновленої навчальної програми для 6-9 класів від 03.08.2022р. №698 з корекційно-розвитковим складником для дітей з інтелектуальним порушенням Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 12.06.2018р. №627 за таблицею №18)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Всього
Інваріантна складова			
Мови і літератури	Українська мова	2	2

	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Естетична культура	Мистецтво	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом інваріативна складова		31,5	31,5
РАЗОМ			31,5
Корекційно-розвиткові заняття			
Соціально-побутове орієнтування		2	2
Лікувальна фізкультура		1	1
Розвиток мовлення		2	2
Додаткові заняття			
Корекція емоційно-вольової сфери		1	1
РАЗОМ		6	6
ВСЬОГО		37,5	37,5

- Корекційно-розвиткові заняття оплачуються за цивільно-правовою угодою
- Години корекційно-розвиткових занять не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

1. Пояснювальна записка

МЕРЕЖА КЛАСІВ:

Клас	10 клас	11 клас
К-ть учнів	13	15

Метою повної загальної середньої освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Профільне навчання є одним із ключових напрямів модернізації та удосконалення системи освіти нашої держави й передбачає реальне й планомірне оновлення школи старшого ступеня і має найбільшою мірою враховувати інтереси, нахили і здібності, можливості кожного учня, у тому числі з особливими освітніми потребами, у контексті соціального та професійного самовизначення і відповідності вимогам сучасного ринку праці. При цьому реалізується принцип особистісно орієнтованого навчання, створюються найоптимальніші умови для професійного самовизначення та подальшої самореалізації випускників, продовження освіти та початку професійної діяльності.

Мета закладу освіти:

- надання якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону школи, забезпеченні їх всебічного розвитку;
- виховання і самореалізація особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя;
- готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Основним засобом реалізації мети закладу освіти є засвоєння учнями змісту загальноосвітніх програм на рівні Державних стандартів.

Заклад здатний забезпечити додаткові засоби реалізації своєї мети, а саме

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- поглиблене вивчення окремих предметів;
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та пізнавальної діяльності.

Освітня програма повної середньої освіти є продовженням освітньої програми базової середньої освіти. Програма розроблена з урахуванням психолого-педагогічних особливостей розвитку дітей 16-18 років.

Програма враховує, що провідною діяльністю учнів даного вікового періоду є самовизначення як практика формування, пов'язана з конструюванням можливих образів майбутнього, проектуванням і плануванням в ньому своєї індивідуальної траєкторії (свого шляху). Так як формування старших школярів відбувається через набуття практичного мислення, то одиницею організації змісту освіти стає «проблема» і проблемна організація навчального матеріалу, що передбачає особистісно-компетентнісну організацію навчальної діяльності.

Освітня програма спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Освітня програма для 10-11 класів розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН ВІД 28.11.2019, №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31. 03.2020 №464 та зі змінами від 03.08.2022року №698)

Освітня програма III ступеня передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 (у 5-11 класах).

Освітня програма схвалена педагогічною радою школи (протокол від 31.08.2022 №1) та затверджена директором (наказ від 31.08.2022 №).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 4; пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; роботу закладу в умовах карантину, надзвичайної ситуації чи надзвичайного стану вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

2.Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

3.Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

Клас	10 клас	11 клас
К-ть годин	1330 год./навч.рік	1330 год./навч.рік

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня (далі –навчальний план) (Додаток 7).

Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту, Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на індивідуальні та групові заняття. В 11 класі 2 учнів навчається індивідуально (педагогічний патронаж) (Додаток 8).

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної так і варіативної частини навчального плану, яка складена з урахуванням профільності навчання.

Відповідно рішення педагогічної ради години варіативної частини навчального плану спрямовані для формування профілю навчання (українська мова 2 години), з врахуванням побажань учнів, батьків, матеріально-технічної бази, навчально-методичного та кадрового забезпечення 2 години надано для підсилення базового предмета «Математика». Вибірково-обов'язковими предметами є технології та інформатика, які вивчаються по 1,5 години у 10-11 –х класах.

Вивчення предметів, які мають неповну кількість годин на тиждень (0,5;1,5) буде проводитись протягом одного семестру, а саме:

Предмети інваріантної та варіативної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

№	Предмет	Клас	Кількість годин	I семестр	II семестр
1	Історія України	10	1,5	2	1
2	Географія	10	1,5	1	2
3	Хімія	10	1,5	2	1
4	Захист України	10	1,5	1,5	1,5
5	Технології	10	1,5	2	1
6	Інформатика	10	1,5	1	2
7	Індивідуально-групові заняття з української літератури	10	0,5	1	-
8	Індивідуально-групові заняття з хімії	10	0,5	-	1
9	Історія України	11	1,5	1	2
10	Захист України	11	1,5	1,5	1,5
11	Технології	11	1,5	1	2
12	Інформатика	11	1,5	2	1
13	Індивідуально-групові заняття з хімії	11	0,5	1	-
14	Індивідуально групові з географії	11	0,5	-	1

Змістове наповнення предметів «Фізична культура», «Технології» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей

учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення. Зміст варіативних модулів затверджено педагогічної радою.

4.Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту

		наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати,

	впродовж життя	контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної

		характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливості і фінансової грамотності	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних.

5. Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (10, 11 класи)

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407, від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Біологія і екологія	Рівень стандарту

3.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
4.	Географія	Рівень стандарту
5.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Захист України	Рівень стандарту
8.	Інформатика	Рівень стандарту
9.	Історія України	Рівень стандарту
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
11.	Мистецтво	Рівень стандарту
12.	Українська література	Рівень стандарту
13.	Фізика та астрономія	Рівень стандарту
14.	Фізична культура	Рівень стандарту
15.	Хімія	Рівень стандарту
16.	Іноземні мови	Рівень стандарту

6.Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:
формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням

одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття.

Учням, які готуються здавати ДПА можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Індивідуальні та групові заняття будуються за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Робота закладу в умовах карантину, надзвичайної ситуації чи надзвичайного стану

На випадок карантину, надзвичайної ситуації, воєнного стану чи надзвичайного стану для виконання навчального плану, навчальних програм з предметів можуть застосовуватися такі форми організації освітнього процесу: дистанційне навчання (використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах), змішане навчання, і, як виняток, ущільнення.

Освітній процес може організовуватись з використанням дистанційних технологій, відповідно Положення про дистанційне навчання Гуменецького ліцею. Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Classroom. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Google Meet.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання навчальних досягнень учнів старшої школи (10-11 класи) здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), відповідно до наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».

8.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Додаток 7

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН **здобувачів освіти 10-11-х класів** **Гуменецького ліцею на 2022-2023 навчальний рік**

**(згідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р.
№408 за таблицею №2,3) та оновленої навчальної програми для 10-11 класів від
03.08.2022р. №698**

Навчальні предмети	(згідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р. №408 за таблицею № 2,3)	Біологія і екологія (згідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р. №408 за таблицею №2,3)	Всього
Інваріантний складник	10	11	
Українська мова	4	4	8
Українська література	2	2	4
Іноземна мова(англійська)	2	2	4
Зарубіжна література	1	1	2
Історія України	1,5	1,5	3
Всесвітня історія	1	1	2
Громадянська освіта	2		2
Математика	3+2*	3+2*	6+4*
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика і астрономія	3	4	7
Хімія	1,5	2	3,5
Фізична культура	3	3	6
Захист України	1,5	1,5	3
РАЗОМ	29+2*	28+2*	57+4*
ВСЬОГО ІНВАРІАНТНА			61
Вибірково-обов'язкові			
Технології	1,5	1,5	3
Інформатика	1,5	1,5	3
Індивідуальні та групові заняття			
Англійська мова	1	1	2
Математика	2*	2*	4*
Історія України	1	1	2
Біологія	1	1	2
Українська література	0,5	1	1,5
Хімія	0,5	0,5	1
Географія		0,5	0,5
РАЗОМ			
ВСЬОГО	4	5	9+4*
Разом	38	38	76
Обдаровані та здібні	2	2	4
РАЗОМ	80		

Додаток 8

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
загальної середньої освіти III ступеня
Гуменецького ліцею на 2022-2023 навчальний рік для індивідуальних занять з учнем 11
класу Гречаним Василем Васильовичем
(згідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р.
№408 за таблицею №2)

Індивідуальне навчання організовано на основі довідки від .08.2022 № ____

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень в 11 класі	Кількість годин на тиждень у Гуменецькому ліцеї 11 клас
Українська мова		2	1,5
Українська література		2	1
Зарубіжна література		1	1
Іноземна мова (англ.)		2	0,5
Історія України		1,5	1,5
Всесвітня історія		1	1
Математика (алгебра і початки аналізу)		3	2
Біологія і екологія		2	2
Географія		1,5	0,5
Фізика і астрономія		3	1
Хімія		1,5	1
Фізична культура		3	1
Захист України		1,5	1
Вибірково-обо в'язкові предмети:	Інформатика	1,5	1
	Технології	1,5	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33	-
Всього		30	16

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
загальної середньої освіти III ступеня
Гуменецького ліцею на 2022-2023 навчальний рік для індивідуальних занять з учнем 11
класу Дідухом Юрієм Леонідовичем
(згідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р.
№408 за таблицею №2)

Індивідуальне навчання організовано на основі довідки від .08.2022 № _____

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень в 11 класі	Кількість годин на тиждень у Гуменецькому ліцеї 11 клас
Українська мова		2	1,5
Українська література		2	1
Зарубіжна література		1	1
Іноземна мова (англ.)		2	0,5
Історія України		1,5	1,5
Всесвітня історія		1	1
Математика (алгебра і початки аналізу)		3	2
Біологія і екологія		2	2
Географія		1,5	0,5
Фізика і астрономія		3	1
Хімія		1,5	1
Фізична культура		3	1
Захист України		1,5	1
Вибірково-обо в'язкові предмети:	Інформатика	1,5	1
	Технології	1,5	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33	-
Всього		30	16